

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๐๑๑/๒๕๖๓

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับข้อมูลที่ดิน
ตามทะเบียนเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ

ผู้อุทธรณ์ : องค์การบริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : กรมส่งเสริมการเกษตร

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง
ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือ ที่ ตง ๗๒๘๐๒/๒๗ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลที่ดินตามระเบียบเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ ในเขตพื้นที่ตำบลเขาไม้แก้ว
อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง เพื่อรองรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

กรมส่งเสริมการเกษตรมีหนังสือ ที่ กษ ๑๐๐๗/๑๐๙๒ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์
๒๕๖๓ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง ผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการ
เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า

๑. ข้อมูลผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในครอบครองหรือ
ควบคุมดูแลของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบข้อ ๔
ของระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการขึ้นทะเบียน
เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๔ กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะหน่วยงานของรัฐผู้ควบคุมดูแลข้อมูลผู้ขึ้น
ทะเบียนเกษตรกร ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความควบคุมดูแลต่อองค์การ
บริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้วได้

๒. เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานสำรวจเพื่อ
เข้าไปสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเขตปกครองของตน ในส่วนที่เกี่ยวกับประเภท จำนวน ขนาด
ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างการใช้ประโยชน์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และรายละเอียดอื่นที่จำเป็นแก่การ

คำสั่ง ที่ สค ๐๑๑/๒๕๖๓

ประเมินภาษี ตามมาตรา ๕ ประกอบมาตรา ๑๑ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการเฉพาะและไม่ปรากฏว่ามีมาตราใดที่บัญญัติให้อำนาจองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถขอข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างภายในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวกับ ประเภท จำนวน ขนาดที่ดินและสิ่งปลูกสร้างการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และรายละเอียดอื่นที่จำเป็นแก่การประเมินภาษีต่อกรมส่งเสริมการเกษตรโดยตรง แต่เป็นหน้าที่ของพนักงานสำรวจที่มีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างจากผู้เสียภาษีโดยตรง

๓. หากองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง ไม่เห็นด้วย อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ที่ ตง ๗๒๘๐๑/๑๓๐ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมส่งเสริมการเกษตร ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่กรมส่งเสริมการเกษตรไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือที่ ตง ๗๒๘๐๒/๒๗ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลที่ดินตามระเบียบเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในเขตพื้นที่ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง เพื่อรองรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แต่กรมส่งเสริมการเกษตรปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผู้อุทธรณ์จึงได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย กรมส่งเสริมการเกษตร มีหนังสือ ที่ กษ ๑๐๐๗/๓๐๐๐ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๓ ส่งข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มาเพื่อประกอบการพิจารณา พร้อมมีคำชี้แจงยืนยันเหตุแห่งการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวด้วย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่ยุทธรณ์ขอ คือ ข้อมูลที่ดินตามระเบียบเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในเขตพื้นที่ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง

คำสั่ง ที่ สค ๐๑๑/๒๕๖๓

เพื่อรองรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แต่เนื่องจากผู้อุทธรณ์ได้ขอข้อมูลข่าวสาร และใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในนามขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้ว โดยลงนามในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง ดังนั้น เรื่องที่อุทธรณ์นี้จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาเบื้องต้นว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๑ (๑) บัญญัติให้บุคคลและชุมชนมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งคำว่า “บุคคล” ตามความหมายนี้เมื่อพิจารณาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว มิได้หมายความว่ารวมถึงหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะดังกล่าวได้โดยสะดวก และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้บัญญัติสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ในมาตรา ๑๑ ว่า “บุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอ...” อันสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ จึงเป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ในขณะที่หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ต้องจัดให้ประชาชนได้มาตามสิทธิ กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการจึงไม่ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐด้วยกัน ในการขอข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันนั้นย่อมเป็นไปตามระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมของราชการหรือที่มีกฎหมายกำหนด ดังนั้น เมื่อผู้อุทธรณ์เป็นหน่วยงานของรัฐ จึงไม่ใช่ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการฯ จึงไม่มีอำนาจรับเรื่องอุทธรณ์ไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

คำสั่ง ที่ สค ๐๑๑/๒๕๖๓

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์นี้ไว้พิจารณา โดยให้จำหน่ายเรื่องนี้ออกจากสารบบอุทธรณ์

นายพีรพล ไตรทศาวิทย์

หัวหน้าคณะที่ ๑

พลโท สุขสันต์ สิงหเดช

กรรมการ

นางอัจฉรา อุณหเลขกะ

กรรมการ

นางการดี เลียวไพโรจน์

กรรมการ

นายพุทธิสตัย์ นามเดช

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓